

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty a soudkyň Sylvie Šiškeové a Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **A. I. H.**, zastoupeného advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou, Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2020, čj. OAM-1059/VL-10-K09-PD8-2006, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. 8. 2021, čj. 41 Az 48/2020-52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce je občan Irácké republiky. Dne 14. 7. 2020 zaslal žalovaný žalobci předvolání, aby se 30. 7. 2020 dostavil k převzetí rozhodnutí (o neprodloužení doplňkové ochrany). V předvolání ho poučil, že pokud se v uvedený den k převzetí rozhodnutí nedostaví, přestože mu žalovaný výzvu doručil, stane se tento den dnem doručení rozhodnutí. Doručovatel žalobce na jeho adrese nezastihl a zanechal mu proto dne 15. 7. 2020 oznámení, aby si uloženou zásilku vyzvedl. Žalobce tak neučinil a po uplynutí úložní doby pošta vrátila zásilku žalovanému. Žalobce se k převzetí rozhodnutí nedostavil. Rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci dne 30. 7. 2020.

[2] Krajský soud žalobu odmítl jako opožděnou. Uvedl, že lhůta k podání žaloby marně uplynula dne 14. 8. 2020. Žalobce však podal žalobu až dne 26. 8. 2020. Podle krajského soudu lze překonat procesní pravidlo obsažené v § 72 odst. 4 s. ř. s. (*zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout*) za pomoci přednostního užití lidskoprávních závazků a principu *non-refoulement*. Může se tak stát za současného splnění dvou podmínek. Žalobce by musel uvést vážné omluvitelné důvody, pro které zmeškal lhůtu k podání žaloby, a současně poskytnout hájitelné tvrzení o možném porušení zákazu špatného zacházení v zemi původu ve smyslu čl. 3 ve spojení s čl. 13 Evropské úmluvy o lidských právech. Za splnění obou předpokladů by absolutní povaha závazků plynoucích ze zásady *non-refoulement* mohla v kontextu lhůty pro podání žaloby podle § 32 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, odůvodnit přednostní užití lidskoprávních záruk před § 72 odst. 4 s. ř. s. Žalobce však zmeškání lhůty nevysvětlil důvody, které by šlo označit za vážné a omluvitelné; odkázal pouze na blíže neurčené pochybení České pošty, kvůli

němuž se o uložení zásilce údajně nedozvěděl. Krajský soud proto žalobu jako opožděnou odmítl.

[3] Žalobce (stěžovatel) podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost. Stěžovateli není zřejmé, jak má prokázat skutečnost, která se nestala. To, že mu byla skutečně zanechána výzva k převzetí uložené písemnosti, žalovaný ničím neprokazuje. Stěžovateli není z napadeného usnesení zřejmé ani to, jak k tomuto závěru dospěl soud. Věděl-li žalovaný, že stěžovatel dosud vždy přebíral veškeré písemnosti a na jedinou doručovanou písemnost nereagoval, měl s ohledem na zachování procesních práv stěžovatele zvážit postup podle § 24 odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[4] Podle vyjádření žalovaného postupoval krajský soud v souladu se zákonem.

[5] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, body 11-12).

[6] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[7] Judikatura vychází z vyvratitelné domněnky správnosti údajů, které jsou uvedeny na doručence. V nyní projednávané věci je doručenka založena na č. l. 290 správního spisu a obsahuje všechny náležitosti. Ke zpochybnění údajů vyplývajících z doručenky musí adresát rozhodnutí tvrdit jinou, avšak srovnatelně pravděpodobnou verzi skutkového děje (nález Ústavního soudu ze dne 27. 8. 2009, sp. zn. II. ÚS 264/09; rozsudky NSS ze dne 31. 3. 2010, čj. 9 As 65/2009-61, ze dne 8. 9. 2014, čj. 8 As 56/2014-24, nebo ze dne 28. 8. 2013, čj. 8 As 106/2012-40). Hodlá-li adresát zbavit doručenku její důkazní síly, musí poskytnout dostatečně konkrétní tvrzení a důkazy, které objektivně prokazují, že provozovatel poštovních služeb pochybil. NSS se proto ztotožnil s posouzením krajského soudu, protože stěžovatel žádná kvalifikovaná tvrzení neuvedl.

[8] K námitce, že žalovaný měl zvážit postup podle § 24 odst. 4 zákona o azylu, NSS uvádí, že citované ustanovení se zabývá situací neznámého pobytu adresáta. Především se ale jedná o námitku, která je ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná, neboť ji stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem.

[9] Závěrem NSS nad rámec kasačních námitek dodává, že závazky, které vyplývají z principu *non-refoulement*, mohou správní orgány a soudy zohlednit při případném rozhodování o stěžovatelově povinnosti vycestovat. V případě objektivního zhoršení situace v zemi původu má stěžovatel možnost podat opakovanou žádost o mezinárodní ochranu. Pokud je cílem stěžovatele legalizovat pobyt na území ČR, může využít některého z institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

pokračování

[10] Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, část III. 4.). Stěžovatel ve věci neměl úspěch, žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. října 2021

Ondřej Mrákota
předseda senátu